

การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

The Development of Community Participation in Management of early Childhood Education under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 3

อมรรัตน์ บุญเสนอ¹ ธัชชัย จิตรนันท์²

Amornrat Boonsaner¹ Thatchai Chittranun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 320 คน คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนละ 7 คน รวม 179 คน ผู้นำชุมชนโรงเรียนละ 1 คน รวม 63 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morjan แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า มีองค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม, การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก, การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก, การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน, การประเมินพัฒนาการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

การประเมินพัฒนาการการรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กการประเมินพัฒนาการ การรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน

3.แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน 35 แนวทาง ได้แก่ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม มี 8 แนวทาง โดยจัดตั้งคณะทำงานเลือกบุคคลซึ่งมีความสามารถหรือผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เช่น ครูปฐมวัย ผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนจากชุมชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก มี 9 แนวทาง โดยจัดบรรยากาศของสภาพแวดล้อมให้เหมือนสภาพจริงมากที่สุดโดยจัดเป็นสัดส่วน ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น เสียงรบกวน และพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย รวมทั้งถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น และสวยงามให้อบอุ่นคล้ายบ้าน และสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก 6 แนวทาง มีการดำเนินการจัดกิจกรรมโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและคนในชุมชนที่จะมีส่วนร่วมช่วยในการวางแผนและออกแบบการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันโดยมีมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน มี 5 แนวทาง ต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครู ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ มี 7 แนวทาง ซึ่งครูควรประสานงานกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเสมอเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเด็กทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เพื่อช่วยกันพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการศึกษาปฐมวัย

Abstract

This study aimed to 1) study the elements of community participation in the management of early childhood education in schools under the jurisdiction 2) study the current situation and the desirable state of early childhood education in schools under the jurisdiction and 3) develop guidelines for community participation in the management of early childhood education. The study samples included 320 early childhood teachers, a total of 179 education committee members (7 per school), a total of 63 community leaders (1 per school). Samples sizes were determined in comparison with the total population using Krejcie Morjan's table. Stratified random sampling was used. In addition to structured interview, a questionnaire was used to assess the current state, the desirable state, the suitability and the feasibility of the elements of community participation in the management of early childhood education

in schools. Percentage, mean, standard deviation and correlation coefficient were used for statistical analysis.

The research results were as follows.

1. Participation in the management of early childhood education in schools under the jurisdiction of Sisaket Educational Service Area 3 on 5 aspects including curriculum construction, an environment conducive to learning, child activities that promote learning development of children, integration of learning, teaching, and assessment of development was highly appropriate.

2. The current state of the management of early childhood education in schools under the jurisdiction of Sisaket Educational Service Area 3 was highly satisfactory overall. The top three aspects that received the highest scores include integration of learning, teaching management and an environment that is conducive to the child's learning.

The study found the overall characteristics of community participation in management of early childhood education in schools in the service area to be at the highest level. The top three aspects include activities that promote learning, child development assessment and creating an environment conducive to the child's learning.

3. Community participation in management of early childhood education in schools can be done in 5 areas totaling 35 approaches. These include 8 approaches for appropriate curricula by selecting ability person or professional and work hard such as childhood teacher, director, school boards, community leaders in a school, 9 approaches for conducive environment by setting authentic environment, establish far from source, dust, smell, noise, dangerous area, tidy, clean, safe, shady, beautiful and consistent with local culture, 6 approaches for child learning development activities by parent and community help to plan and create activity, resources, local wisdom is in and out school. for develop childhood learning, 7 ways to Integrate learning management. Plan Activity with teacher and parent, 5 approaches for integration of learning and teaching, and 7 approaches for development evaluation Teacher should coordinate with parent and always talk about measurement and Evaluation for sharing school and home information develop them to be efficiently student.

Keywords: community participation, management of early childhood education

บทนำ

โรงเรียนถือเป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษาตัวแทนหนึ่งซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับหรือสัมพันธ์กับสถาบันอื่นและเกี่ยวข้องกับชุมชน อีกทั้งที่ตั้งของสถาบันทั้งหมดจะต้องตั้งอยู่ในชุมชนหรือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และส่วนใหญ่ชุมชนจะต้องมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนด้วยจนกระทั่งชุมชนถือว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ซึ่งภารกิจหลักของโรงเรียนคือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความศึกษาแก่สมาชิกของชุมชนและโรงเรียน จึงต้องร่วมมือประสานกันเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540: 707) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม สติ ปัญญาความรู้ และมีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว สังคม ชุมชน เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้มีความสอดคล้องกับปัญญาและความต้องการของชุมชน รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน โรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้ข่าวสารกับชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนโรงเรียนในเวลาเดียวกัน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนจะทำให้ได้มาซึ่งความร่วมมือในการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 4)

โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ส่วนใหญ่ขาดการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ชุมชน เกิดความรู้สึกร่วม

ร่วมในการจัดการศึกษา การที่ชุมชนจะเข้ามาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาจึงเป็นไปได้ยาก สถานศึกษาจึงต้องสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์กับชุมชนให้มาก ต้องออกไปให้บริการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงถือเป็นความจำเป็นและภาระ หน้าที่ของสถานศึกษา ที่ต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา คือบุคคลสำคัญที่จะต้องประสานงานให้องค์กรท้องถิ่นและผู้นำด้านต่างๆ ได้เข้ามาร่วมกันเรียนรู้และมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้อในสถานศึกษาให้มากที่สุด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557: 8) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย หากทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและเข้าใจหลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยแล้วก็จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข โรงเรียนและชุมชนให้ความช่วยเหลือและดูแลซึ่งกันและกัน อีกทั้งมีความประสงค์ที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง

ประสงค์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

3. เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สังเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/ การจัดศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
3. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. นำองค์ประกอบที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแบบตรวจสอบรายการเพื่อถามการพัฒนาแนวการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 จำนวน 119 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 43-44) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนละ 7 คน รวม 179 คน ผู้นำชุมชนโรงเรียนละ 1

คน รวม 63 คน รวมทั้งหมด 361 คน

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ
2. ศึกษา Best Practices หน่วยงานที่มีวิธีที่ดีในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา 3 แห่ง
3. ร่างแนวทางการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
4. ประเมินแนวทางการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน 43 ข้อ

2. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน 43 ข้อ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

3. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน
5 ด้าน 20 ข้อ

4. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 35 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 วิเคราะห์คะแนนจากแบบประเมิน
องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ
ศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย
(Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความ
หมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 67)

ระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์
หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) สภาพปัจจุบันสภาพที่พึง
ประสงค์การจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษ เขต 3 และแปลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรี
สะอาด. 2553: 67)

ระยะที่ 3

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ท่าน
มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
เพื่อสรุปเป็นใจความสำคัญและนำเสนอเป็นความ
เรียง เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาแนวทางการมี
ส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นชอบให้สามารถนำแนวทางการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาไปใช้งานได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผล

1. องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า องค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม, การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก, การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน, การประเมินพัฒนาการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.01$) การประเมินพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.01$) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 3.79$) และด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม

เสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 3.46$)

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 4.97$) การประเมินพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.96$) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 4.83$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.82$)

3. การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษามีทั้งหมด 5 ด้าน 35 แนวทาง ได้แก่ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม มี 8 แนวทาง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก มี 9 แนวทาง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก 6 แนวทาง การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน มี 5 แนวทาง การประเมินพัฒนาการมี 7 แนวทาง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 2)การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3)การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม

พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก 4)การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน 5)การประเมินพัฒนาการ ซึ่ง องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้านนี้ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ดังที่ กรมวิชาการ (2546: 39-42) ได้สรุปว่า แนวทางในการจัดประสบการณ์แนวทางการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ 2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะของการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง 3) จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ 4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ 5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่น 6) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม 7) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.01$) การประเมินพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.01$) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 3.79$) ทั้งนี้เนื่องจาก ครูปฐมวัยให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัย แต่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการ

จัดการศึกษา การประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน ชุมชนยังไม่มีวาทะหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนหรือยังไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน รวมทั้งยังไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ อธิพงษ์ ดาวเรียงกัน (2555: 56) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ในด้านการวางแผน ส่วนใหญ่กลุ่มที่มีส่วนร่วมคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนวิชาการมีการวางแผนจัดการเรียนการสอน กำหนดนโยบายแผนกลยุทธ์ ส่วนด้านงบประมาณชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนโดยชุมชนไว้วางใจให้ทางโรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินงาน การวางแผนด้านบริหารบุคคลนั้น ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณากำหนดหน้าที่การทำงานของบุคลากร ตลอดจนการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคลากร การวางแผนบริหารทั่วไปโดยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ด้านการประสานงาน ชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยทำหน้าที่ประสานงานด้านวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยร่วมประชุมประจำเดือนเพื่อพบปะพูดคุยกัน มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างค่ารับเหมาและแรงงาน ในการประสานงานด้านบริหารทั่วไป ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอพระราชบัญญัติบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นวิทยากร ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ และสอดคล้องกับ กนกวรรณ คงสอดทรัพย์ (2555: 81-86) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ผู้ปกครองไม่กล้าแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เพราะคิดว่าครูเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์

ต้องการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและจัดหาแหล่งทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องและควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา

การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรกคือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ($X = 4.97$) การประเมินพัฒนาการ ($X = 4.96$) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($X = 4.83$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ครูปฐมวัย เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการประเมินพัฒนาการด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของและด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ชนนิตา พรหมทอง (2556: 94) ได้ศึกษา สภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุบลราชธานี จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนมีแนวทางการพัฒนา 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติมีแนวทางการพัฒนา 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมีแนวทางการพัฒนา คือ ร่วมติดตามทั้งก่อนปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และหลังการปฏิบัติ 4) ด้านการร่วมรับผลประโยชน์มีแนวทางการพัฒนาคือ มีส่วนร่วมในการชื่นชมยินดีและการให้รางวัล

3. การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีทั้งหมด 5 ด้าน การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม มี 8 แนวทาง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก มี 9 แนวทาง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก 6 แนวทาง การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน มี 5 แนวทาง การประเมินพัฒนาการมี 6 แนวทาง และผลการประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่มีความรู้ด้านการทำวิจัย ผู้ที่มีความรู้ด้านทฤษฎีและประเมินผล เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนั้น พบว่า ผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผนวกกับผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ในตารางการวิเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย มาเป็นข้อมูลในการสร้างคู่มือการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อีกทั้งเมื่อเห็นองค์ประกอบการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และผลดำเนินงาน ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาว่า การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา

มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา เพียน วงศ์ทองดี (2554: 97-110) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดลาดศรีธาธรรม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น พบว่า ข้อเสนอแนะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการให้มากขึ้นควรมีการพัฒนาบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเน้นการสนับสนุนกิจกรรมของผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรียาภรณ์ พิมพ์ารือ (2556: 115) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่า 1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ในด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ ส่วนการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับ “ปานกลาง” 2. การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่า ควรสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตร ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้และจัดการเรียนรู้ร่วมกับคณะครู ร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาทั้งส่วนที่เป็นทุนทรัพย์ อุปกรณ์การเรียน และทรัพยากรบุคคลร่วมเป็นกรรมการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ประชุม

วางแผนพัฒนา อาคารสถานที่ ร่วมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ดูแลพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน และร่วมใช้สาธารณประโยชน์จากทางโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา ในด้าน การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ มีผลต่อ การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมรับผลประโยชน์ การร่วมประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านนี้ เพราะจะทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ คงสอดทรัพย์. (2555). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรมวิชาการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชนนิตา พรหมทอง. (2556). สภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ชุมชนยังไม่มีบทบาทในการจัดการศึกษาเท่าที่ควร ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเร่งรัดและปรับปรุงให้ครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ จะทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

- เผียน วงศ์ทองดี. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดลาดศรีพร้าวม
(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). วิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554)การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรียาภรณ์ พิมพ์าเรือ. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์กรมหาชน). (2557). รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วย
ที่ 1-14.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อธิพงษ์ ดาวเวียงกัน. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่หงาน
หลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.